

Ewakuacja ludzi i zwierząt – zasady, organizacja i obowiązki

1. Cel ewakuacji:

ochrona życia i zdrowia ludzi oraz zwierząt gospodarskich i domowych,
minimalizacja skutków działań wojennych, katastrof naturalnych, skażeń lub awarii przemysłowych,
szybkie i bezpieczne przemieszczenie ludności oraz ich mienia w rejony bezpieczne.

2. Rodzaje ewakuacji:

- Częściowa – obejmuje tylko ludność szczególnie narażoną (np. osoby chore, dzieci, osoby z niepełnosprawnościami, zwierzęta gospodarskie).
- Całkowita – obejmuje wszystkich mieszkańców danego terenu.
- Doraźna – prowadzona w trybie nagłym, np. po wykryciu skażenia.
- Planowa – przygotowana wcześniej na podstawie planów ewakuacyjnych.

3. Organizacja ewakuacji:

Odpowiedzialni:

Wojewoda → koordynuje na szczeblu wojewódzkim.

Starosta / Prezydent miasta / Burmistrz / Wójt → organizują ewakuację w powiecie/gminie.

Wykonują ją straż pożarna, policja, Wojska Obrony Terytorialnej, służby medyczne i OSP.

Elementy organizacyjne:

- Punkty zbiórki ludności.
- Punkty ewidencyjne i selekcyjne.
- Punkty załadunku i transportu.
- Punkty przyjęcia ewakuowanych w miejscach bezpiecznych.

4. Zasady ewakuacji ludności:

- stosować się do komunikatów władz i służb,
- zabrać przygotowany wcześniej plecak ewakuacyjny, dokumenty, podstawowe mienie,
- zgłosić się do najbliższego punktu zbiórki,
- pomagać osobom starszym, dzieciom, osobom z niepełnosprawnościami,
- zachować spokój i porządek, stosować się do poleceń służb.

5. Ewakuacja zwierząt:

Zwierzęta gospodarskie:

- właściciele mają obowiązek współpracować ze służbami w celu ich załadunku i przewiezienia w wyznaczone miejsca.
- transport odbywa się na podstawie wcześniej przygotowanych planów przez powiatowego lekarza weterynarii i służby OC.

Zwierzęta domowe:

- zalecane zabranie zwierząt domowych (psy, koty, ptaki itp.) wraz z dokumentami weterynaryjnymi i karmą.

- zwierzęta muszą być w transporterach, na smyczy lub w kagańcach, aby nie stanowiły zagrożenia i nie uciekły.

6. Obowiązki obywateli:

- znać miejsce najbliższego punktu zbiórki i ewakuacji,
- przygotować plecak ewakuacyjny i dokumenty,
- współpracować ze służbami, nie utrudniać działań,
- zgłaszać ewentualne osoby chore lub niezdolne do samodzielnej ewakuacji.

Podsumowanie:

Ewakuacja ludzi i zwierząt to kluczowy element ochrony ludności i obrony cywilnej. Planowanie, przygotowanie i świadomość zasad pozwalają działać szybko i skutecznie w sytuacjach kryzysowych.

Pamiętaj: najważniejsze jest życie i zdrowie – mienie można odbudować.

Współdziałanie osób cywilnych ze służbami – zasady, obowiązki, formy

1. Cel współdziałania:

- zapewnienie sprawnej i skutecznej reakcji na zagrożenia,
- ochrona życia i zdrowia ludności,
- wsparcie działań operacyjnych służb w czasie klęsk żywiołowych, awarii technicznych, ataków militarnych,
- odciążenie zawodowych sił ratowniczych w zakresie podstawowych działań pomocniczych.

2. Kto uczestniczy we współdziałaniu?

Służby państwowe i formacje:

- Państwowa Straż Pożarna (PSP),
- Policja,
- Wojska Obrony Terytorialnej (WOT),
- Państwowe Ratownictwo Medyczne,
- inne jednostki Sił Zbrojnych,
- administracja rządowa i samorządowa.

Osoby cywilne:

- mieszkańcy gmin i powiatów,
- pracownicy zakładów pracy,
- członkowie organizacji społecznych i wolontariusze,
- członkowie Ochotniczych Straży Pożarnych (OSP), PCK, ZHP, Caritas, ZHR i innych NGO.

3. Obowiązki osób cywilnych:

- podporządkowanie się zarządzeniom władz lokalnych i poleceniom dowódców akcji ratowniczych (art. 164 ustawy o obronie Ojczyzny),
- stawienie się w wyznaczonym punkcie zbiórki w razie ogłoszenia mobilizacji obrony cywilnej lub ewakuacji,
- udzielenie pierwszej pomocy osobom poszkodowanym, w miarę posiadanych umiejętności,
- zgłaszanie zauważonych zagrożeń do odpowiednich służb,
- pomoc osobom słabszym, starszym, chorym, dzieciom i osobom z niepełnosprawnościami.

4. Formy współdziałania:

- W trybie obowiązkowym:

w ramach przydziałów organizacyjno-mobilizacyjnych do jednostek obrony cywilnej, realizacja decyzji wójta/burmistrza/prezydenta lub starosty.

- W trybie dobrowolnym:

członkostwo w OSP, PCK, ZHR, harcerstwie, klubach ratowniczych, wolontariat w centrach kryzysowych, schroniskach dla ewakuowanych, punktach dystrybucji żywności.

5. Przykładowe działania cywilów pod nadzorem służb:

- zabezpieczanie mienia i ewakuacja ludzi oraz zwierząt,
- przygotowanie i wydawanie posiłków i wody w punktach zbiórki,
- pomoc w organizacji ruchu drogowego,
- segregacja i udzielanie pomocy medycznej w punktach medycznych,
- informowanie innych o zagrożeniu i zasadach postępowania.

6. Zasady zachowania osób cywilnych w kontaktach ze służbami:

- stosować się bez dyskusji do poleceń dowódcy akcji lub wyznaczonego funkcjonariusza,
- nie przeszkadzać i nie utrudniać działań ratowniczych,
- nie wchodzić w strefy zagrożenia bez zgody służb,
- zgłaszać swoją gotowość do pomocy i swoje umiejętności (np. znajomość pierwszej pomocy, obsługi sprzętu).

Podsumowanie:

Współdziałanie osób cywilnych ze służbami jest jednym z fundamentów ochrony ludności w sytuacjach kryzysowych i obronnych. Każdy obywatel ma prawny i moralny obowiązek zachowania spokoju, stosowania się do poleceń i włączenia się w działania pomocowe w ramach swoich możliwości.